

ORADEA-MARE (N.-VĂRAD)
9 octombre st. v.
21 octombre st. n.

Ese in fiecare duminică
Redacțiunea:
Strada principală 375 a.

Nr. 41.

ANUL XXX.
1894.

Pretul pe un an 10 fl.
Pe 1/2 de an 5 fl.
Pe 1/4 de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Alecsandri și teatrul român.

— Din discursul de recepțiune dela Academie. —

II.

Bimba, jocul actorilor și educațiunea publicului, iată cele trei mari lucruri pe cari Alecsandri avea să le creeze. Ele erau defecte organice ale instituțiunei teatru-lui la noi, și ce e mai trist, e că au ramas încă foarte multe urme despre dênsele chiar în zilele noastre, in floritóre, am puté dice in privire cu cele de atunci!

«Intr'adevăr, limba in-trebuințată de traducătorii dramelor franceze și germane erá ridicolá, greóie, displicând au-șului și nimicind interesul pieselor. Jocul actorilor erá atât de inapoiat, incât ori celucrare, bună séu rea, spiritualá séu próstá, ávea aceeaș sórtá: erá măceláritá fárá de milá. Comediile cele mai fine se schimbau in bufonerii lugubre... o adevératá pápușerie pre-tențiósá». Escesul, fie in ridicul, fie in dramatisare, erá criteriul artei lor dramatice, «cáci in lipsá de modeluri, acești ómeni, fárá instrucțiune, fárá educațiune, adunați de prin colțurile cancelariilor, pripáșiți din adâncurile mahalalelor pe scená, erau síliți să-și croéscá rolurile dupá inchipuirea lor totdauna greșitá, declamând cu patos și cu contorsiuni de obraz séu recitând pe acelaș ton, fárá de a se oprí la locurile cuvenite și mai ales fárá umbrá de simț natural, cele ce áveau de spus. Publicul asistá cu nepásare la

tóte aceste năsdrávâni, cáci nu avea idee despre condițiunile unui bun teatru și párea dispus a gustá mai mult farse grosolane și drame estravagante, decât lucrări de bună și inaltá comedie. Pentru el un individ ce se strîmbá ca o momitá séu stránutá lung, des și tare, e un actor de talent, de și nu-l numesc actor ci caraghios; asemenea el dá diplomá de artist cu ducá-se

pe pustii, aceluí ce sub pretecest de a fi dramatic își sburlesce pèrul vulvoi, scrisneșce din dinți, geme, rage, țipá, se bate de páreți, se trântesce pe pámènt și se sbuciumá ca un epileptic».¹

Cu asemenea elemente Alecsandri avea totuș să rămáe credincios hotáririi sale, purcedènd fireșce treptat, punènd frèu imaginațiunei, fá-cènd act de abnegare și condemnându-se la o lucrare restrînsá de po-triva intérpreților.

Subiectele nu-i lipsiau, cáci societatea erá pliná de felurimi de tipuri ridicole séu nemer-nice, și decá se imputá ceva teatrului seu este, cá reproducènd cu es-clusiune, in prima sa periódá, numai actualita-tea unei epoce, interesul lui va merge tot scádènd cu cât se va depártá de acea epocá.

De altfel sórtá acésta ástèptá pe tóte scrierile ce se ocupá de impregiurári dílnice, și cele mai grabnic trecétóre sânt cele ce represintá mai mult inclinarea și gustul decát vițiile și greșelile unei epoce. Cine își mai aduce aminte acum de «Iorgu dela Sadagurá» de pildá,

¹ V. Alecsandri, Opere complete. Teatru. Vol. I. Prefața pag. XIX sequ.

Stoilov, prim-ministru al Bulgariei.

o comedie in trei acte — prima sa comedie de nărăvuri — ce a avut mare resonet și a pricinuit mult sânge reu boerilor și cucónelor plimbate prin străinătate, cari intorcându-se in țeră o criticau și o disprețuiau. Acastă manie ridicolă, căreia încă astăzi, lucru de mirare, mulți i-au rămas credincioși și o consideră ca fôrte de «bon-ton», eră practicată pe atunci de cei mari și găsiă mulți imitatori zelosi, mai vërtoși in publicul cel mërunt, firește «nepurtați peste hotar».

Iată ce ne spune ênsuș autorul despre succesul acestei comedii: «Se ȃice că Măria Sa ar fi fôrte nemulțumit de ôre-cari sfichiueli adresate ispravnicilor și judecătorilor ce hărțuesc poporul și cumpènesc dreptatea sub părintésca Sa oblăduire; se ȃice iar că mare a fost cutezarea mea de a pune pe scenă un grec, Kir Agamemnon Kiulafoglu, și că acest inceput de campanie in contra puternicilor ȃilei s'ar puté sfêrși pentru mine printr'un neajuns neașteptat».¹

Despre a doua a sa comedie, «Iași in carnaval», indreptată contra celor ce aveau interes de a nu se formă o opiniune publică menită a condamnă faptele lor, tot el ne spune, că «se ținuse chiar sfat tainic la Curte, spre a se luă măsuri contra tendenței revoluționare a tinerimei și spre a se infrénă autorul. Se pomeni chiar de mănăstire, se propuse inchiderea Teatrului Național, se dete ordine aspre censurei»... Cine mai citește astăzi «asemenea vechituri»? cu tôte că intr'ênsele se cuprinde mult spirit și adevăr și că au cu tótă simplitatea lor, mai multă valóre artistică decât o grămadă de produçeri moderne eșite din pene pretențioșe și nesărate.

Intre acestea Caragiali fu nevoit să plece cu trupa sa in București, unde deschise in sala Slătinénu «Teatrul de diletanți», in tovărășie cu C. Mihăilénu, Mali Cronibace, Lăscărescu, Ralița Stoenésca și alții. Acolo, timp de 4 ani, deteră ei reprezentanțiuni pline de interes, reușiră să-și facă mână bună pe lângă câțiva boeri patrioți, cari purtându-le de grijă căpëtară chiar o subvențiune dela Bibescu-Vodă pentru dênșii. Ei avură norocul să asiste la 1846 la punerea temeliei Teatrului Național de astăzi. După focul din 1847 plecară inse la Craiova, unde Caragiali și Mihăilénu fondară teatrul ce și până acum pórta numele lui Teodorini, succesorul lor.

După plecarea lui Caragiali din Iași, direcțiunea trupei române o luă pentru câva timp B. Luzzato, care intre alte imbunătățiri introduse și luminările de stearin in sală și pe scenă și avu fericirea de a descoperi in Nicolae Luchianu, mort mai deunăȃi, un talent comic de primul ordin.

La 1846 decembre 22, Teatrul nou de pe strada Copoului (astăȃi ars) fu gata și Millo îi luă direcțiunea păstrând-o cu câteva intermitențe până la 1852. Matei Millo, care după ce jucase la 1835 cu o trupă de amatori mai multe piese, intre cari «Poetul romantic» și «Postelnicul Sandu Curcă», compuse de dênșul, stătuse câțiva ani in Francia spre a se perfecționă in studiul artei dramatice — Matei Millo, cel mai deseversit actor al Comediei române și minunatul interpret al operelor lui Alecsandri, creă acea serie memorabilă de tipuri, cari erau rupte din carnea și sufletul societății de atunci. Câte ciasuri plăcute nu au petrecut admiratorii acestui mare talent, privindu-l cu ce vioiciune de mișcări și de spirit infățișă personagiul rolului, cu câtă putere de observațiune pëtrundea firea și însușirile lui, ce varietate

de intonațiuni, ce jocuri de fisionomie potrivite cu impregiurările acțiunii avea, câtă corectitudine in îmbrăcăminte și ce respect de detalii păstră — pétra unghiulară a artei, — cum tot ce făcea eră in armonie cu intregul și nimic din greșelile ori slăbiciunile camarăȃilor sei nu-l distrăgea nici îl deconcertă intru nimic, din potrivă adesea îi erau de bun folos pentru activarea jocului seu propriul

Ce minunată intrupare de caractere diferite, fiecare inse un tot complet, intelectual și plastic; și nu numai ca interpret, ci ca autor și inscenator nimeni nu avea ochiul mai ager, mintea mai iscusită și indemânarea mai practică. Pentru un asemenea artist fâuri Alecsandri acele figuri contemporane, ce schițau prin câteva trăsuri actualitățile comice născute dintr'o impregiurare, o preumblare, o întêlnire și neconținut luate din viața de tôte ȃilele.

Căci lucrarea lui nu este din acelea ce răscolesc adânc pentru a descoperi adevêrul séu pentru a studiă pasiunile și conflictele lor; el nu a fost un cugetător ci un obserator, care «se mulțumiă, odată subiectul găsit, de a intrevedé frumusețile ascunse intr'ênsul, efectele ce ar puté produce, și de a le pregăti cât mai bine pentru punerea in scenă. De altfel acastă știință de pregătire nu a fost pentru Alecsandri un scop, o preocupare. El nu a dat mare însemnătate artei da a combină impregiurările și incidente in așteptarea desnodământului, nici a căutat să deștepte in cursul lor prin legea contrastelor curiositatea, simpatia, ingrigirea, tôte simțemintele in fine prin cari participăm la bucuriile și la durerile semenilor noștri».¹

La dênșul poetul liric se manifestéază in ori ce ocaziune, de aceea lucrarea lui dramatică e inferiôră celei poetice. Procedul seu este identic in amêndoue casurile. El privește de pildă impregiurul seu o formă, o colóre ce-l încântă, séu observă o grupare de ființe, o scenă de năravuri care-l impresionéază, și când imagina lucrului vêăut devine netedă, luminôsă, ori firele intrigei sânt destul de inodate, atunci așteptă momentul inspirațiunii séu impregiurarea prielnică procedurii și poesia ori comedia rêsare ca flórea stropită de roua diminetii.

«El nu se ostenește căutând ca o abstracțiune idealul, ce profită de efectele simțite, de spectacolele observate, purtând și hrânind intr'ênsele materialul cules, până când indemnat de puterea și de durata impresiunii pôte exprimă cu tótă vioiciunea lor simțeminte séu scene naturale, căci realitatea este punctul seu de plecare».²

Drept aceea l'am puté apropiă când de Labiche in descrierea scenelor din societatea incungiuatóre cu vițiile și ridicolele epoci, séu de H. de Bornier, când dá intrupare cronicelor bêtâne ori reinviéază chipuri simpatice din anticitatea romană.

Printr'ênsul nu invêțăm inse a cunoșce omenirea așa cum este și va fi in totdeauna, in afară de influența impregiurărilor séu a timpului; caracterele sânt fôrte rare in teatrul lui, plin de chipuri interesante dar trecătóre.

Din acastă causă i s'a și făcut imputarea că sacrifică studiul naturii și al adevêrului fantasiilor imaginațiunii și că atribuește ca merit principal personajilor ce creéază strălucirea stilului și elocința lirică, cu

² G. V. Liteanu, Teatrul lui Alecsandri. Convorbiri Literare, loc. cit.

¹ G. V. Liteanu, loc. cit.

¹ Ibidem, pag. XVI.

tote situațiunile dramatice in cari ele se mișcă fără viață proprie și fără putere de emoțiune inse din cauza acesta.

In poesia fie lirică fie dramatică, ideile ori simțirile nu sânt percepute și esprimate de densusul de decât prin mijlocirea frumosului!

Decă Alecsandri n'a fost totdeauna un autor dramatic fericit, a fost inse un autor foarte fertil, căci lucrările lui cunoscute trec peste 50 la numer, in cari nu intră acele făcute la ocațiuni, nici cele ce s'au perdit. Așă sânt 13 cântecele comice, 3 scenete, 3 operete, 13 vodeviluri, 10 comedii, 6 drame și 2 ferii, dintre cari Millo a creat și a jucat pe cele mai multe.

Iată de altfel ce dice el însuș într'o scrisore din 1850, după întorcerea din exil: «Teatrul Național prosperază sub direcțiunea lui Millo, intrând pe o cale adevărată românească. I-am incredințat mai multe piese, in cari artistul nostru favorit a creat tipuri neuitate și cari au obținut mare succes, precum: «Kirița la Iași», «Kirița in provincie», «Herșcul Boccegiu», «Mama Anghelușă», «Doi morți vii» și altele. Este o adevărată plăcere de a lucra acum pentru teatru, căci trupa se îmbunătățește pe fiecare zi, gustul publicului se formază și într'un cuvânt arta dramatică română tinde la o perfecțiune netăgăduită»¹, și de bucuria acestui succes scriea lui Ion Ghica: «Fac piese de teatru, in cari spun o mulțime de ocări celor ce le merită, și ele plac publicului. Teatrul este singura tribună ce ne-a rămas, și profit de densa pentru a întreține unele simțeminte pe cari stăpânirea caută să le sugrume. Lucrul acesta reușește mai bine decât jurnalele. Jurnalele nu sânt cetite, dar la reprezentațiunii vine lumea și capătă idei. Asta e lucru mare.»²

Teatrul din Iași flutura, după plecarea lui Millo in 1852 la București, și lângedî sub mâna mai multor direcțiuni neputincioase a-l scôte din făgașul unei fatale rutine melodramatice, care l'a ținut de atunci și până astăzi in loc. La 1860 cu toate astea, Kogălnicenu, fiind ministru, orânduî un comitet, compus din C. Negruzzi, Al. Donici, I. Fătu, Al. Fotino și Th. Codrescu, care făcû un regulament de administrațiune rămas inse neaplicat, și după această infructoasă cercare teatrul cădû iar pe mâni nedestoinice, din cari când și când Millo séu Pascaly, după cum li se ură séu se supérau pe cei din București, veniau să-l mai smulgă, inviorându-l cu talentul și focul lor artistic.

Cu venirea lui Millo in București se auđi pentru întâia oră glasul vesel și simpatic al musei lui Alecsandri, care ridicându-se de-asupra tiradelor inepte și patosului dramatic, avû curênd un plăcut rêsunet in inima publicului. Un gen nou îi ațită acum interesul și dedea scenei române un farmec atrăgător. Ea întâișă o lume cunoscută, cu deprinderi și cu păcate ce isbiau dilnic ochii mulțimei, o lume unde fiecare putea să-și vedă chipul séu faptele, impunênd printr'acesta nu numai atențiunea, ci încă și critica asupra celor ce se desfășurau inaintea ei. De aci o legătură mai intimă stabilită intre scenă și public, o stimulațiune mai vie pentru actori de a-și indeplinî datorîa și un indemn mai mult pentru spectatori de a incuragiă o atât de laudabilă întreprindere.

La 1853 Teatrul Național fu inaugurat de Știrbei-Vodă, cu «Zoe séu un amor românesc», comedie-vodevil tradusă de Bobescu, musica de Ioan Wachmann, care eră și director al teatrului cu C. Caragiali. In acele

vremuri apărase pe scenă cei mai talentați actori ce am avut, precum C. Dimitriade și M. Pascaly (1849), ambii elevi ai lui Caragiali, Daniil Dragulici (1853) și Stefan Vellescu (1856), apoi dōmnele Mali Cronibace, Maria Constantinescu, Matilda Pascaly, Frosa Sarandy și Eufrosina Popescu, acesta de sigur cea mai instruită și mai talentată dintre toate.

D. C. OLLANESCU.

Ultima dorință.

*In pădurea inverdită
Să-mi săpați mormântul meu,
Unde nu-s nici cruci, nici pietre,
Unde nu-i pământul greu!*

*Căci mult greu am dus in lume,
Pân' ce viața-mi s'a sfârșit,
Pân' ce suflatul in mine
De durere s'a sdrobotit.*

*Numai blânde lăcrămiore
Semănați-mi pe mormânt,
Ca să șcie toți, că lacrimi
Mi-au fost partea pe pământ.*

MATILDA PONI.

Schițe din Italia.

Venezia.

III.

Palatul dogelui. Palazzo ducale, e cel mai frumos și mai bizar și mai farmecător intre toate edificiile Veneției. Zace imediat lângă biserica Sf. Marcu, se estinde spre piazzetta in lungime de 75 m., iar queiul sclavilor de cătră mare 72 m. Zidirea acestui palat, unic in felul seu, a inceput-o in anul 814 Angelo Parteciapazio, e zidit in stil gotic. E de insemnat, că nu odată a fost nimicit și distrus când de foc când de furia poporului in timpul resbelelor civile; dar tot de atâtea-ori a fost de nou edificat mai frumos și mai pompos. Intr'alte demolări amintesc numai ceea întâmplată in anul 976, când poporul infuriat până la desperație pentru tirăniile dogelui Gandiano a aprins palatul și pe dogele refugiat in biserică dimpreună cu fiul seu infante l'a sugrumat.

Acest palat e un adevărat capd'operă al vechimei, privit la exterior, in cele doue etage are 2 foișore, pe cari e destul să le privești pe hărtie, pentru de a te teme, ca nu cumva să cadă sub greutatea colosală ce le apesă. Foișorul de din jos, zace pe 36 colonne de marmoră in stil gotic, cel de-asupra pe 75 colonne de asemenea stil. In etagiul de asupra, intre doue colonne de marmoră roșie se află o galerie, de unde pe timpul republicei se publicau judecățile de mōrte. Din locul acesta a vorbit poporului ultimul dictator, Maniu, in anul 1849. Zidirea monstră, așă cum o veđi pe din afară, o poți asemăna numai cu curțile împăraților din povești; încă și arhitecților le servește de obiect de admirat, dar noue celor laici in d'ale arhitecturii, in

¹ V. Alecsandri, Opere complete. Teatru. Vol. I. pag. XX.

² Scrisori către Ion Ghica. Colecțiunea Acad. Vol. I.

cât ne pôte fi spre admirat, și mai vêrtos, decât întreg edificiul e aședat pe stêlpi de lemn, cari deja de secli se scaldă in apa mării. Unii scriitori francezi dîc: Frum-sêța acestui edificiu zace in cutezanța, cu care l'a plă-nuit arhitectul, care arhitect apare asemene unui urîș, care de și s'a încercat a produse așă ceva, ce nici im-aginã nu se pôte, totuș cu ușorãtate a executat planul seu». In laturea de câtrã canalul «Canonica» prin pun-tea suspinelor (ponte dei sospiri), e împreunat cu car-cerul. Italianul, cu care convenisem pe vapor, mi-a dîs, cã puntea acêsta de acolo își are numirea de punte a suspinelor, cã pe timpul domnirii dogilor, acela, care prin senatul de 10, a fost judecat la môrte, când erã dus la temniță, de pe puntea acêsta care are o spâr-turã in mijloc, între dureri și suspine putea sã vedã încã odatã pe ai sei și poporul ce sta pe țemurele mării.

Pânã aci ne-am ocupat de exteriorul palatului. Acum sã ne ocupãm pe scurt și cu interiorul. Am fă-cut intrarea pe «pôrta dela Charta», care se numeșce astfel, pentru cã guvernul republican aici lãsã sã fie afișate publicațiunile sale. La intrare numai decãt dai de scara numitã a giganților, unde veđi in față statua lui Adam și a Evei, ceva mai sus se aflã alte doue statue de o mărime colosalã, ce represintã pe Marte și Neptun, de Sansovino (1566). Pe lespedea de pãtrã din partea de din sus a scãrei se incoronau dogii. Aici ne stã inainte un coridor lung plin cu statue de a artiștilor, savanților și dogiloș cîn Venetia. Privind îndêrêtru spre pôrtã, de-asupra la ferêstra ultimã a fost incarce-rat la inceput Silvio Pellico, autorul opului «Francesca da Rimini», de aici a fost dus in fortãreța din Spiel-berg in Moravia, unde a ramas dela 1822—1830. S. Pellico a descris suferințele captivitãții sale in o carte intitulatã: Le miei prigioni, care carte atunci a produs o mare furóre.

Din coridor avem sã urcãm vre-o 60 de trepte pe «scala d'oro», acêsta odiniórã erã rezervatã exclusiv numai pentru nobilii inșriși in «libro d'oro», adeca in curtea de aur. Inainte de ce am suí treptele, sã stãm nișel in coridor; aici aflãm așã numita: «bocca di leone», adeca gura leului, care in timpul dogilor serviã pentru denunțãri infernale; așã, cã voind cutare cetãțan sã den-unțe pe cineva, mai ușor o putea face prin o scrisóre — fie chiar și anonimã — aruncatã in gura leului așe-đatã in pãrete, și atãta erã de ajuns pentru ca sute de cetãțeni pacinici și onești, in urmarea unei denunțãri facutã eventual din urã ori maliție, sã ajungã in tem-nițele intunecóse ale palatului, de unde fórte cu greu scãpau, ori nu scãpau de loc, ci condamnați la môrte peste «ponte dei sospiri» erau duși la locul de unde nu mai erã reintórcere.

Indatã ce am urcat «cala d'oro» adecã scara de aur, putem intrã in salele palatului, de sine se ințelege inse, cã numai dupã ce am rescumpêrat un bilet, pen-tru 1 lirã, cãci intrarea numai in đi de duminecã e liberã. A descrie arta, lucsul fabulos și clasicitatea a capd'operelor, cari in cursul vécurilor s'au adunat și aședat aici pentru posteritate, nu me voi încercã, ci me voi mãrgini numai a inșirã in câteva trãsãturi palide ceea ce am vedut și admirat aici, voind prin acêsta a da un îndrêptar acelora, cari ar dorí sã cerceteze pa-latul acesta.

Sã incepem așã darã și cu sala cea mare ce are patru porți.

Am admirat aici cele patru porți, cioplite de Pal-ladia; (1575), plafondul splendid decorat de Bombarda,

apoi picturile ce represintã: una pe dogele Cicogna in momentul când primeșce pe ambasadorul Persiei, de Cuglian și alta pe dogele Grimani, care ingenunchie inaintea lui Tizian.

2. Salla de l'anti collége. Tab'ourile mai celebre din sala acêsta sînt: Reintórcerea lui Iacob in Canan de Bassano; Rãpirea Europei, de P. Veronese, apoi Bachus și Ariadne de Tintoreto.

3. Sala di Collegio, cu tabloul clasic al lui Paul Veronese, ce represintã pe Christos gloriosul, Venetia regina mării; dogele Loredan, in momentul când se rógã la P. V. Maria. Atãt picturile, cât și plafondul frumos, sînt operele lui Tintoreto. De aici trecênd prin o odaie mai micã (antichitetta) ajungem in

4. Capela dogelui, unde aflãm un altar elegant cioplit din marmorã de Carrara, opera lui Scamozzi. Dintre tablouri notez: Ecce homo, de Albert Dürer; Trecerea peste marea roșie, de Paris Bordone; Aședãrca in mormênt, de Banano; Mântuitorul și alte doue figuri alegorice, cari represintã credința și speranța, de Bonifacio.

De aici reintornãnd prin sala cu 4 porți sosim in Sala de consiliu, a celor đece; de unde pe o scarã largã și scurtã trecem in

Sala cea mare de consiliu, lungã de 50, largã de 25 și inalã de 15 metri. Aici se adunau patricii inșriși in cartea de aur, ca sub presiul dogelui sã ținã sfat; tot aici s'au adunat și deputații de sub guvernul provi-soriu, din anul 1848.

In mijloc pe o esplanadã stã tronul ducal, giur-impregiur scaunele senatorilor, cari tóte sînt tot atãtea obiecte de artã, și te fac sã le admiri timp mai inde-lungã, decât nu te-ar atrage sã le privești picturile de pe pãreți, cari tóte sînt celebre, tóte clasice. Sînt aici 21 tablouri grandioșe, de Bassano, Paul Veronese, Tin-toreto, Vicentini și alții; și tóte represintã victoriile ve-netienilor, dar mai ales cele reportate in contra lui Frideric Barbarosa. Pe pãretele din dêrêtul tronului ducal, se aflã cel mai mare tablou in oleu in tótã lumea, re-pesintã Paradisul de Tintoreto. Privind de aprópe și cu atențiune tabloul acesta, îți vine sã dîci, cã nu veđi pãdurea de lemne. Gruparea unui numêr imens de fi-guri, cari tóte sînt admirabil de frumoșe și la loc po-trivite, îți revócã in memorie timpul, când împêratul, care domniã peste a treia parte din Europa, a ridicat penelul pictorului Tintoreto. E posibil, cã chiar la tab-loul acesta sã fi lucrat atunci.

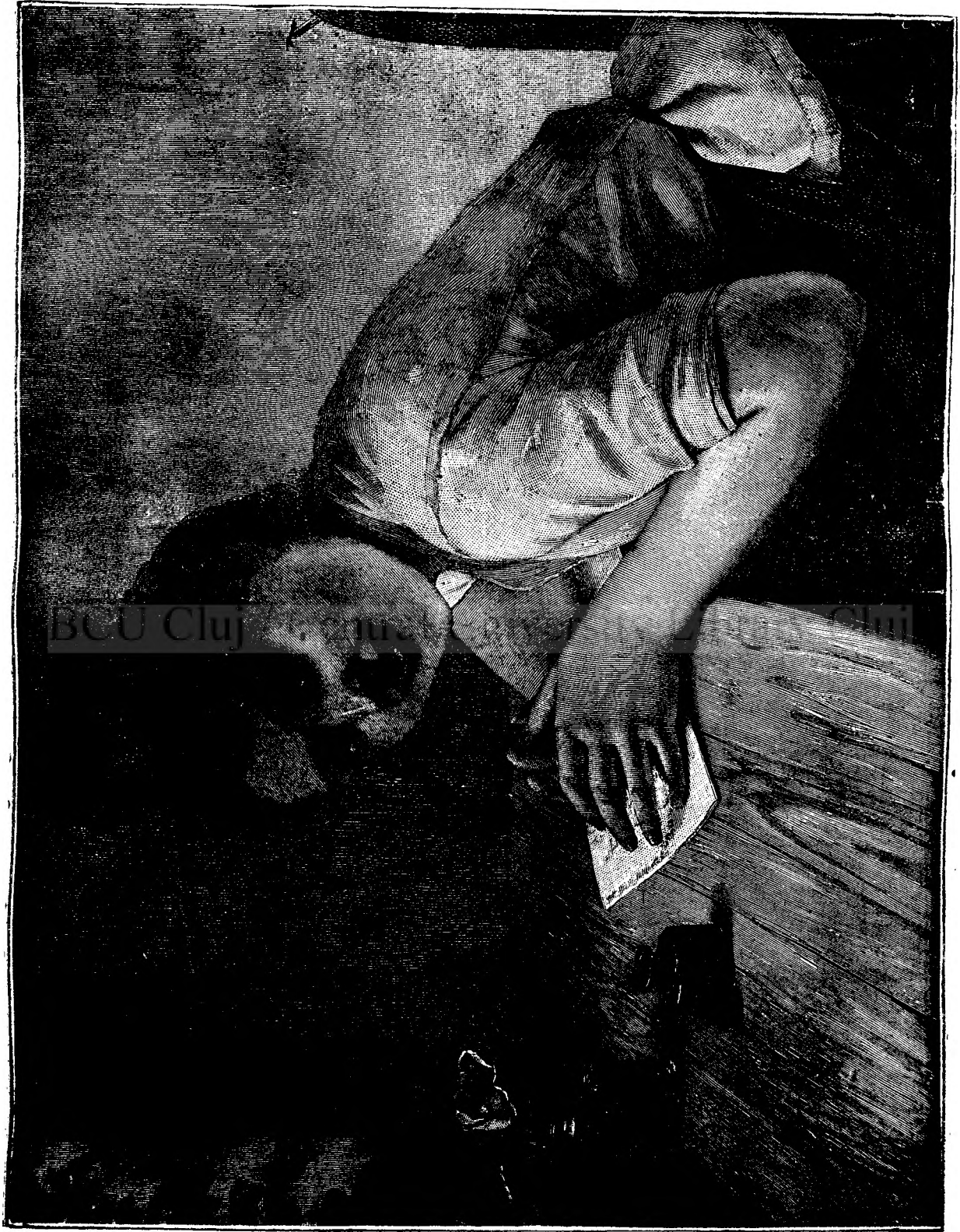
Pe pãretele din față tronului, la inalțime de 10 metri se aflã 76 portrete a dogelor, incepênd dela A. Partecipazio pânã la Ludovic Maniu (827—1797). Intre portrete este unul acoperit cu o pãnzã négrã, care pôrtã inșcripțiunea: «Hic est locus Marini Faletri decapitati pro criminibus».

In vecinãtate cu sala acêsta grandioșã se aflã sala de scrutiniu, care e ornatã cu 10 picturi, ce asemene conțin scene istorice din vieța și luptele poporului ve-netian.

Ar mai fi de amintit in palatul dogelui:

1. Biblioteca Sf. Marcu cu 120.000 volume, 10.000 manuscripte, o frumoșã coleațiune de monede și brevia-riul cardinalului Grimani cu multe și frumoșe mini-aturi.

2. Museul archeologic, cu 5 sale, conține mai multe obiecte de artã aduse din țeri strãine, apoi tro-fee invinșgerilor glorioșe ale venetienilor. O colecțiune insemnatã de marmorã se aflã in coridor, o Minervã colosalã și un cuptor fórte interesant din anul 1490.

Prima scrisóre de amor.

3. Temnițele, aceste localități infernale, precum am amintit, sînt împreunate cu palatul dogelui prin puntea suspinelor. Sînt înfiorătoare, îngrozitoare și intunecose; sînt cam așa precum adese le aflăm descrise prin romane.

Clopoțele, se dice a fi turnul bisericii Sf. Marcu, zace în depărtare cam de 20 metri dela biserică. Un românaș șagalnic a observat, că de aceea ar fi așa de parte de biserică, pentru că decă dă trăsnetul în turn să nu ajungă și biserică. Înălțimea turnului e de 97 metri, urcarea se face ușor pe o scară spirală construită astfel, că la fiecare incotitură se află câte două trepte; incotituri sînt de tot 36. Locul pe unde e scara își capătă lumi nă prin mai multe aperturi, odinioară destinate pentru sentinele înarmate. Partea superioară, unde sînt clopoțele, dă o priveliște încântătoare peste Veneția și giur. De aici lagunele sémănă cu niște caravane, peste cari în depărtare se vîd Alpii acoperiți de nori și fulgere, apoi luciul infinit al mării, și în tot mai mare depărtare munții Istriei,

TEODOR BULCU.

N ó p t e a.

Nici o frunză nu se mișcă,
Nu mai suflă nici un vînt,
Este paçe, armonie
Între cer și 'ntre pămînt . . .

Lumea dórme obosită,
Somnul este împérat,
Nici un sgomot nu s'aude,
Numai cîinii latră 'n sat . . .

Dar la cine latră óre?
E vr'un hoț, vr'un călător?
Vr'un lunatic, vre-o stafie?
Umbra vr'unui cerșetor?

Nu-i nimica! . . . sînt doi tineri
Ce se 'ntorc întărđiați,
Un flăcău, și-o fată mare,
Braț la braț . . . amoresați . . .

Dór sárutul lor s'aude, —
Nu mai spun nici un cuvînt;
Ei nu strică armonia
Dintre cer și 'ntre pămînt!

CAROL SCROB.

C u g e t ă r i.

E mai lesne să spui ceea ce gîndești, decăt să faci ceea ce spui.

*

Arta cea mare a învățatorului e nu de a vorbi, ci de a face pe alții să vorbescă.

*

Decă lumea ar fi dréptă, n'ar mai fi nici un merit ca să fii bun.

*

Sînt unele prostii pe cari numai ómenii de spirit le pot făpuí.

B a b e l e.

Babele: o stîncă mare de piétră, în vîrfurile muntelui, cu acelaș nume, în hotarul comunei rurale Schila Cladovei, ce se póte vedé de or-ce trecător, în partea dréptă a șoselei și căii ferate Turnu Severin-Vérciorova; despre care babe se povestește următórea legendă; — care s'a transmis din tată în fiu pînă în ȕilele nóstre; numită legenda babei Dochia și a fiului seu Dragomir.

«A fost o babă ce se chemá Dochia, care avea turme de oi sumedenie, cîmpii întinse, munți, dealuri, și vâi, pe care le stăpâniá. Avea și un fiu, ce se numiá Dragomir și noră, o femee bună; dar baba fiind din fire cam rea, nu trăiá bine cu nora-sa, cum fac mai tóte sócrele cu nurorile, și ca să-i găsescă vină, spre a o urí și fiul seu Dragomir, a trime-s'o la ríu să spele doue feluri de lánă (unii ȕic mode, alții ȕic némuri) lánă albă și lánă négră. Lána albă s'o facă négră, și pe cea négră s'o facă albă. Noru-sa a făcut lána albă négră, iar lána négră a tot spélato și ea albă nu s'a făcut, din care pricină, biéta noră erá tot máhnită. Într'o ȕi pe cînd ea spélá la lána négră, Dȕeu (unii ȕic Sf. Petru) a venit la ea și a întreat-o: De ce ești necăjită, și tot speli la lánă? Ea i-a spus: că a trimes-o sócra-sa, să spele lána albă pînă o inegrí și pe a négră pînă o albí. Ea a făcut lána albă négră; iar pe a négră o tot spélá și nu se mai face albă.

«Atunci Dȕeu i-a dat o chitá (buchet) de giocei pe care să o ducă sócra-sei; i-a dus-o și baba vedénd gioceii a strigat pe fiul seu Dragomir: «Dragomire al maichil uite a înflorit gioceii, a venit primăvéra și noi nu am mai pornit oile la munte». Noru-sa iar s'a dus la ríu să spele lána négră ca să o facă albă. Dȕeu iar a venit la ea, inse schimbat, și iar a întreat-o: ce tot spélá a lánă négră, ea, iar i-a spus că a trimis-o sócra-sa, să spele lána négră pînă o albí.

Atunci Dȕeu i-a dat o chitá de fragi cópte, s'o ducă sócra-sei. Ea i-o duse, și sócra-sa Dochia, vedénd fragile, iar a strigat pe fiul seu Dragomir: «Dragomire maichil uite, s'a copt fragile, a venit véra, și noi nu am mai pornit oile la munte, să le mēsurám (stánă).»

Atunci baba Dochia a luat pe ea noue cojóce și a plecat cu oile, cu fiul seu Dragomir la munte. Dȕeu a potrivit atunci, și a pus trei ȕile de ale verei, de erá o cãldurá mare încât baba abiá a adus oile la munte; iar dupá trei ȕile a dat o plóe cãldicică, apoi o slótá (plóe amestecată cu zăpadă) și s'au udat tóte cojócele babei, și ea le-a lăpédato câte unul, câte unul pînă a rēmas numai cu unul. Pe urmă s'a pus un ger tare, de inghetá lemnele și plesniá petrele, și baba n'a mai putut suferí gerul și a mers la fiul seu Dragomir, care erá de altá parte, și vedéndu-l i-a ȕis «Dragomire maichil Lumea móre și plesneșce și tu cãnti în fluere!» Dar el erá mort și inghetat cu sloete de ghiață la gură; apoi a inghetat și baba Dochia cu oi cu tot, și s'a prefăcut în sloiu (stîncă) de piétră și se aflá pînă în ȕiua de astăȕi, reprezentată în acest județ prin stîncile numite Babele din boldul Babele, muntele Matoráțu (v. c. r. Schila Cladovei) precum și prin stîncile numite Babele dintre comuna rurală Bata și C. R. Gornovița, peste care trece șoséua Turnlu-Severin-Balta-Baia de Aramă.

«De atunci lumea a numit ȕilele dela 1 și pînă la 9 (noue) martie «Babe», numind baba dela întéi mar-

tie, baba Dochia, iar pe cea dela noue martie, patruzeci de muceniți.

«Acastă legendă, se povestește că a fost, căci decă nu ar fi fost nu s'ar povestî.

«Statua babei Dochia și a fiului seu Dragomir, cu oile, se află dupe cum spuserăm mai sus, in muntele Matorătu, in marginea șoselei Turnu Severin-Orșova, pe teritorul comunei rurale Schila Cladovei și pe teritorul comunelor Balta și Gornovița, alte stânci care pörtă tot această numire.

«Legenda babei Dochia, se povestește, atât de poporațiunea munténă din județul Mehedinți, cât și de locuitorii munteni vecini cu noi, din Banatul Timișorei, bine înțeles cei dela pölele Carpaților. Ea mai există, după cum mi s'a istorisit de mai mulți Români din Macedonia, tot in acelaș sens, și printre românii Macedoneni, și prin urmare se raportază la o mare anti-chitate.

Se pöte admite dar, și cu drept cuvënt că ea datéză din timpul colonisării Daciei, de către marele împërat Traian, séu din scurt, dupe colonisare, de öre-ce ea existând și printre poporul român Macedonén, e probabil că a fost transmisă acolo, de către puținii români, strămutați din Dacia de către împëratul Aurelian.

Nu e de mirat, că însemnătatea figurativă séu mitologică a acestei legende, să fie această baba Dochia personifică «Dacia». Fiul seu Dragomir, pe «Decebal» regele Daciei. Nora babei, séu pretinsa nevastă a lui Dragomir represintă pe fiica lui Decebal, șișă de legendă, din părțile Moldovei tot «Dacia» (a se vedé legenda lui Iorgovan) care fu trimisă între cei ce cerură pace dela Traian in primul rășboi al Romanilor cu Dacii, ce s'a finit prin pace; și al doilea între prefăcúții fugari, trimiși a atentă la viața împëratului Traian, din a cărei imprudentă s'a și descoperit acei tentatori.

Cele doue feluri de lână, semnifică «Cele doue resbele», ale Romanilor cu Dacii. Cea albă, semnifică 1-iul resbel, care se finí prin pace. Cea négră, al 2-lea resbel, care se finí prin definitiva învingere a Dacilor. (Colórea albă, e considerată chiar astăzi ca semn de pace, iar negru, ca semn de jale.)

Ghioceii și fragile, date nurorei, babei, de Ddeu séu Sf. Petre după cum đic unii, semnifică pretinsa inamorare a Dochiei (Daciei) de Traian, și a lui Traian de dënșă. Oile semnifică poporul Dacic. Cele noue cöjöce ale babei, represintă noue învingeri suferite de Daci, in noue locuri bine întărite, iar cel din urmă, ce mai remăsese pe Sarmisegetusa, capitala Daciei. Cele trei đile frumoșe, puse la plecarea babei, cu oile la munte însemnă cei trei ani de pace ce au urmat după primul resbel (102—105.)

Iar slöta séu timpul urit, ce a urmat după cel frumos, însemnézá furórea sesbelului de al II-lea. Plöia căldicică, sângele vërsat din partea amëndurilor beligeranți. Gerul și inghetul última învingere și estermi-narea Dacilor. Muntele, locul unde s'a finit resbelul.

Poporul Român, ca să păstreze tradițiunea acestei epöce, celebréză prin obiceiul, încă până astăzi, numele Dochiei (Daciei) la 1 martie (de điua cuivoșei Evdochia) căreia îi consacră cele dintêi đile ale primăverii astfel numite Babele, iar a 9-a đii (noue martie) când se serbézá sf. 40 mucenici séu martirii; coplii au obiceiul a bate pământul cu ciomege și topóre, đicënd vorbele:

Tună ger și eși căldură,
Să se facă vremea bună;

Să pornim plugurile,
Să brăzdăm moșiile,

Iar bërtrânii din făină de grâu și porumb pe care le impung cu țeva, le coc și le mânăncă unse cu miere de stup, și cei mai bețiivi țin a bé 44 pahare de bëutură, țuică séu vin, in onórea celor 40 de martiri care pöte semnifică intrarea triumfală și veselía Romanilor in Sarmisegetusa fosta capitală a Daciei.

Sünt cunoscuți timpii critici prin care au trecut românii dela venirea lor in aceste locuri, de aceea ei au căutat a-și arătá trecutul lor istoric sub forme alegorice cum: legende, balade, cantece etc. consacrate unor lucruri naturale. Pretențiunea de a pune la inceputul legendei, vorbele: «A fost odată, ca nici odată, că decă n'ar fi nu s'ar povestî, ca și poverbul: «Nu te intrébă nimeni, cine ai fost, ci te intrébă cine ești; își au semnificățiunea lor, alegorică, că au fost odată, când și ei erau tari și mari, și cu ajutorul lui Ddeu in scurt timp iar vor fi.

N. D. SPINEANU.

O serbare la ființa supremă.

De Iwan Turgenjeff.

Într'una đii la palatul seu de aur supt bolta instalată Ființa supremă dase o mare serbare tuturor virtuților; inse numai virtuțile de secul femeiesc erau invitate, cele de secs bărbătesc, fôrte puține la număr, nu erau admise.

Se înțelege că tóte veniseră la adunare, cele mari ca și cele mici. Virtuțile cele mici erau mai drăgălaşe, mai plăcute și mai amabile decât cele mari c'un aer mai sever; dar toți erau fôrte mulțumite, fôrte bine dispuse și petreceau între dënșele c'o mare afabilitate și in chipul cel mai plăcut, precum se cuvine unor persoane erudite și atât de strîns legate între ele.

Dar in această adunare alésă președintă séu Lady Patroness al cerului băgá de sémă că doue domnisóre părea a nu se cunoșce de loc, atât de străine se uitau una la alta.

Lady Patroness se apropie dar de una din ele, o luă de mână și o duse in fața celelalte: Bine-facerea, đise presentând-o. Apoi, presentând pe cealaltă, adăögă: «Recunoștința».

Ambele virtuți furé cam zăpăcite și fôrte surprinse, căci dela creațiunea lumii — este cam mult timp d'atunci — ele nu se intêlnise nici odată până acum. — Să sperăm că după ce au făcut acum cunoșciință, se vor intêlni mai des in viitor.

Proverbe.

Vrei să fie portocala dulce? — Mănăncă mai intêiu o lămăe. (Romănesc.)

Dă-i bani, — dar nu imprumutá nici odată. (Francez.)

De vrei să fii tare, birueșce-te pe tine ênsu-ți. (Italianesc.)

Când nu-i pisica acasă; șórecii jócă pe mész. (Romănesc.)

Feciorii și ficele noastre.

((Conferință ținută la Ateneul din București.))

Spre a fi în mersul firesc al lucrurilor, ar fi trebuit p^ote să încep cu tații și mamele noastre; dar intrând în codrul înverdit, ne îndreptăm ore căutăt^urele mai înt^uiu asupra înalților stejari, s^eu asupra tinerilor lăstari, asupra stufurilor de îmbalsămate viorele și de alb mărgăritar?

A, ei copiii noștri, ar înflori, s'ar desv^oltă îmbalsământ ca t^umăi^ore, și strălucind de nevinovăție ca mărgăritarul, dec^uă n'ar fi puși, de cum se nasc, în fața at^utor exemple rele și nevoiți să trăiească în această mlaștină de viții numită societate și unde virtutea este o închipuire!

Fără șir și arătându-se repede ca florile dintr'un caleidoscop, veți găsi p^ote să trec acum gândirile mele și cum aș put^e ore face altfel când vrășmașul de timp aș^u de iute trece și când asupra acestui subiect at^utea ar fi de spus?

Multe s^unt relele impuse omului de natură cum de ex. f^omea, setea, poft^ele etc. pentru care el trebuie să munc^ească, să se preocupe mereu; multe din slăbiciunile fizice și intelectuale pe care copilul le moștenește pe d'a ntregul dela părinți și căroră educatorii neluându-le s^emă, nederăd^ecinându-le la timp, cu repeziciunea fulgerului se desv^oltă în copil t^ote soiurile de microbi și în potriva căroră t^ote antisepticele din lume nu vor mai put^e produce vr'un efect.

Pe feciorii și ficele noastre să căutăm de vreme dar, să deprindem cu știința vieții, căci numai astfel vor put^e trăi în liniște și în unire, numai astfel căsătorii vor căp^etă tr^unicie și părinții vor put^e să formeze ómeni pregătiți pentru o vi^etă reală, iar nu evaporati nenorociți, flori crescute în sevă și cari să p^olescă, îndată ce or fi ușor atinse de v^enturi, precum se v^ed destule exemple.

E amar a spune, dar în mare parte și în mai multe din familiile alese, copiii până la 7 ani s^unt lăsați pe mâinile bonelor și-a madamelor streine; apoi până la 16—18 ani ei s^unt ai dascălilor, pe urmă mai șciu eu ai cui s^unt ei? P^ote — a lui Schopenhauer.

Feciorii și ficele noastre dar, astfel crescuți nu pot să fie dec^ut niște ómeni bolnăvicioși, niște desgustați de lume și de vi^etă. Tuturor le este ur^ută ț^era, pentru că madama le-a spus că a d^ensei e mai frum^osă limbă căci a sa e mai dulce. Toți se cred că s'au născut genii; toți se plictisesc cu lumea din care au eșit; de vorbă nu primesc se stau dec^ut cu ritorii și cu filosofii numai de i-am av^e; la școlă bine înțeles se plictisesc, la teatru se plictisesc, afară de decoltăt^urele dela Hugo, f^orte puternic spriginite și ncurajate la noi, — în lume se plictisesc, la biserică... al me ierțați, eram să comit o er^ore, asemenea specime nefiind duși la biserică, acest soi de plictis^elă le este necunoscut, s'o fi rugând p^ote în limbi streine, cum i-a învățat madama, numai de nu s'ar face și D^eu englez să nu-i mai asculte.

Băeții, de pe la 12 ani citesc traducțiuni șonțite din Bocacio și operile lui Metz; béu, fum^eză și, t^otă ziua nu se mai îndur^u a p^orsă localurile publice, a

lăsa din mâni cărțile, tacul și rișca, jocul la noroc. Fetele, ca să aibă talie, nu m^oncă dec^ut odată în ț^e de aceea mai t^ote pare că s^unt niște cir^eșe c^opte la umbră.

Eșind din școlă una nu se mai ocupă de nimic din cele învățate și nici odată nu s^unt mai fericite dec^ut când pot ascultă vr'o intrigă ori vr'o zavistie și, când au pitit în sertar vr'un roman franțuzesc bine înțeles, pe românește nu l'ar pricepe.

T^ote s'ar p^ore că s^unt făcute și tr^uesc numai pentru Pchutte, Vlan, Becare, Boston, Menueto și Pas-de-quat^e. Le crește inima când, în gazeta cucónelor, se v^ed date cam astfel: M-selle X toile de Nimphe, robe couleur puisse en col^ere, séu sourie effrayé; au corsage bouquet de fleurs de paradis posé a l'assasins... Și când te g^ondești că și cea mai luminată fică a noastră d'asemenea descripție este incântată; ba păstr^eză gazeta s'o arate și la maman, negreșit ca să se bucure mai înt^uiu de fructele unor asemenea isb^onde ale ficeii sale; căci ea o să-i tragă mai târ^u și p^ecatul.

Nici o sarcină nu p^ote fi mai grea ca a educ^otorului, pentru că nici o cultură nu reclamă o mai neinteruptă st^oruință ca a omului și încă este de observat, că at^ut animalele cât și plantele, ajunse la órecare grad de cultură prin educațiune, când s^unt lăstate în voia înt^umplării, se întorc cu incetul, treptat, la speția din care au coborât, pe câtă vreme omul, ori din ce viță insemnată și de n^em ar fi el, tranzițiunea se face cu repeziciunea fulgerului și un copil, fie el de rege chiar, va pierde tot smalțul m^orirei din care descinde, de îndată ce nu i s'a dat creșcerea ce reclamă rangul seu și încă și atunci câte nu mai răm^on în el de corectat!

Adezea educatorii au mai mult de lucru cu aceștia dec^ut chiar cu cei mai desmoșteniți copii. Alex. Macedon, Octavian August, Napoleon cuceritorii lumii și încă avur^u viții. Și de câte ori virtutea alungată din léganele de mătase n'a găsit aciólă în sufletele celor ce au fost născuți pe paie, crescuți și leg^onați în albiórele de plută!

Copiii s^unt embrionul cari conțin prețioasa plantă: Viitorul, de aceea părinții, mamele mai ales, trebuie s'o ocrot^ească, mai mult ca pe luminele ochilor, dec^ut țin să aibă o națiune, o limbă și o religie pe care ele ț^e cu ț^e să le desvolte în copil. Nu este destul a da numai vi^etă unei ființe, pentru ca cu o gur^uță rumenă să-ți suridă, să te strige: *mamă*, iar tu să-i r^espondi cu cuvintele m^ongăet^ore de: pușorule, ângerășule, etc. ș-apoi în dou^ezeci și patru de ciasuri, dou^ezeci și trei, copilul să fie numai pe mâna doicilor și a madamelor; căci atunci, creșci sub acoperem^entul teu un strein de care nu vei av^e dreptul a te miră când de cele ce vei voi a-l învăț^u mai târ^u, el nu va mai voi să șcie.

Un exemplu de supunere și de ascultare ni-l dă poetul Bolintineanu și îl citez cu bucurie, fiind din istoria patriei noastre.

În crucea nopții când Ștefan-cel-Mare, invins, obosit și plin de r^oni sosește la castelul seu și mamei sale îi spune să-i deschidă p^orta, tot de-odată arătându-i și starea sa, ea nu-l crede, ci îl intr^ebă:

Ce ț^eci tu streine? Ștefan e departe,
Brațul seu prin taberi mii de morți imparte.
Eu s^unt a sa mamă, el e fiul meu,
De ești tu acela, nu ț^e-s mamă eu;
Inse dec^ut cerul, vr^end să ngreuneze
Anii vieții mele să-mi-i intristeze,
Nobilul seu suflet astfel l'a schimbat,
Dec^ut tu ești Ștefan cu adev^erat,

Apoi tu aicia fără biruință
Nu poți ca să intri cu a mea voință;
Mergi și strînge oste, pentru țără mori
Și-ți va fi mormântul, coronat cu flori.

Nu pe o frunte indurerată și plecată trebuia să stea coróna Moldovei, nu plângend ca femeile voia mama lui Ștefan-cel-Mare să-și vedă feciorul intorcându-se dela răboiu, ci séu cu scut séu pe scut, ș-așá l'a vedut. Șciți ce spune istoria mai departe; Ștefan de și voinic, de și voivodul țării, deprins s'asculte, nu discută porunca mamei sale, se 'ntorce la răboiu, óstea îi e îmbărbătată și numai când victoria este a lui, cutéză a da ochi cu mamă-sa, a se întorce acolo de unde pe drumul d'a fi invins, fusese alungat.

SMARA.

Ilustrațiunile din nr. acesta.

Stoilov, prim-ministru al Bulgariei. Tinerul stat balcanic Bulgaria a avut norocul, că s'a putut bucurá timp îndelung de un guvern stabil, ministeriul Stambulov a stat la cîrmă începînd dela alegerea prințului Ferdinand și până 'n anul curent, când necesitatea d'a se împacă cu țarul a silit pe prințul să se despartă de tovarășul seu. Atunci in fruntea guvernului, ca prim-ministru, fu chemat dr. Stoilov, secretarul politic al prințului Ferdinand. Noul prim-ministru se află de mult pe cariera politică; abia de 25 ani, a fost șeful cabinetului politic. Ș-a început studiile la Constantinopol; vorbește și scrie germanește, englezește și franțuzește. Este un bărbat politic modern, dela care bulgarii așteptă mult bine.

Prima scrisóre de amor. Prima dragoste este intocmai ca ivirea primăverii. Rađele bucuriei și ale fericirii încăldesc inimelē, care nu vęd decăt pretotindene plăceri și mulțumire.

Un act de frunte al acestui amor este prima scrisóre adresată finței alese. Cine o inspiră? Ce spirit supranatural șoptește cuvintele cele mai drăguțe?

Ilustrațiunea a doua infășoșeză un astfel de moment. In negligé, ea așterne pe hárție primele rënduri ale primei scrisori de amor.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șciri literare și artistice. Dl Ioan N. Roman a scos de sub tipar la București un volum de poesii din care am publicat și noi una in nr. trecut. — *Dl I. Dariu*, invetător in Brașov, anunță că va scóte in curënd in ediția proprie a treia ediție din «Istoria patriei și elemente din Istoria generală». — *Cercul artistic* din București va deschide in luna lui novembre espoziția sa anuală. — *Dl T. P. Ferebie* a scos de sub tipar la București un «Dicționar judiciar, administrativ și financiar», volumul I; de folos autorităților, advocaților și studenților.

Evangelia reginei României, ce a adus pentru biserica Curtea-de-Arges și pe care o anunțarăm, este espusă la mitropolia din București. Regina a lucrat la abésta evanghelie aprópe opt ani de ăile și lucrarea sa este o operă monumentală și ca artă și ca mărime, care incântă pe toți cei cari o vęd. Evangelia este de o mărime de 40×50 cm., grósă ca de aprópe doi deci-

metri. E scrisă tótă pe pergament care e pus in rame, late de vr'o 3 centimetri, de argint suflat cu aur și cu diferite gravuri pe ele. Scórțele sînt de metal incrustat cu mosaicuri, avënd pe coperta intēie o cruce, iar pe ultima scrise pe email ultimele cuvinte ale lui Cristos: «Dómne iertă-le lor, căci nu șciu ce fac... etc.» Fiecare pagină e lucrată in diferite culori, cu un ornament cu totul diferit. Fiecare flóre e de o măestrie rară, fiecare iconă sfântă de o artă perfectă. Literelē sînt de caracter gotic, mari, legibile și scrise cu cernelă aurie. Ornamentarea paginelor ocupă cea mai mare parte, așá că tecstul e pe o mărime numai de 10×20 cm. Pe intēia pagină, cu un ornament ales, sînt scrise: «Lucrat-am acésta carte cu cele 12 evanghelii ale patimelor Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos, pentru Sfânta și Dumneđeésca Biserică a Episcopiei Curtii-de-Arges, intru amintirea prea iubitei și singurei mele copile Maria, care in Joia patimelor a trecut la vieța cea vecinică și la al cărei căpétēiu am audit cetindu-se mângăetórele cuvinte ale Domnului». Apoi urméză evangelia I dela Ioan; sînt in total 24 evanghelii, 12 ale patimelor și 12 ale invierii, scrise pe 56 pagine. Lucrarea in total atērnă vr'o 40 chilograme. Legatul și sculptatul rameilor, după desemnul făcut de regina, e datorit casei Ed. Wolenwacher. Acésta operă, la care suverana ș-a consumat tot timpul seu liber și pe filele căreia ș-a lăsat din penel una câte una din amintirile dureróse, ce inima sa de mamă a avut din cauza pierderii iubitei sale copile, principesa Maria, este o elocventă probă de arta reginei. Cartea va mai sta espusă până la 15/27 octombre la mitropolie, ea va fi sfințită cu un deosebit ceremonial, servit de ênsuș mitropolitul-primat. Apoi, la anul, când se vor sfinți clopotnița și palatul episcopal din Curtea-de-Arges, solemnitate la care vor asistá și suveranii României, cartea va fi dusă de Capul bisericei române ortodoxe și aședată pentru totdeauna in sfânta mănăstire.

Un dicționar geografic. Societatea Geografică Română din București, unn din societățile nóstre de frunte, a luat laudabila inițiativă d'a publicá dicționarele geografice ale diferitelor județe din România. Spre a realizá cu succes mai mare acésta intențiune, a publicat premii pentru scrierea lor. Astfel s'au și premiat și publicat mai multe lucrări. Tocmai doueđeci. De curënd a eșit de sub tipar un nou volum: «Dicționar geografic al județului Mehedinți» de N. D. Spineanu, institutor in Turnu-Severin și membru al Societății Geografice Române. Lucrare premiată de Societatea Geografică Română, in 1891, sub președința regelui Carol. Dicționarul dlui Spineanu este din cele mai reușite. Autorul ne dá o descriere fórte amenunțită a situațiunii și poporațiunii; a introdus numele localităților nedescrise de nimeni până astăđi; a insemnat și legendele din gura poporului, dintre care una, «Babele», o reproducem in nr. nostru de astăđi. A urmărit cu cel mai viu interes partea istorică și archeologică și ne dá o iconă fidelă a părții statistice. Județul Mehedinți, cu capitala Turnu-Severin, la marginea Bănăturii, este interesant in deosebi pentru bânățeni. Lucrarea costă 2 lei 50 bani.

Un diar nou. La 1/13 novembre va eși la București un diar nou, «Lumea Nouă», care va fi organul socialistilor, sub direcția dlui I. Nădejde. Noul diar va avé și un supliment literar, a cărui direcție va fi incredințată dlui C. Gherea-Dobrogean. Acest supliment literar de sigur are să facă mare vuet in literatura nóstră, in care dl Gherea — ori-cari îi sînt vederile politice — ș-a făcut un loc fórte insemnat.

TEATRU și MUSICĂ

Teatrul Național din București anul acesta nu s-a putut deschide stagiunea la timpul obișnuit, căci reparațiunile nu s'au făcut p'atuncea, ba și repetițiile s'au ținut la Atheneu. Deschiderea s'a anunțat pe alaltă eri joi, la 6/18 octombrie. Cu asta ocaziune s'a jucat întâia-ora tragedia «In prējma tronului» de dl Antonescu. In nr. viitor vom raportă despre succes.

Compoziții noue de dl Vidu. Tinerul și mult iubitul nostru compositor musical din Bănat, dl I. Vidu, de odată ne-a trimis patru compoziții noue de ale dsale și anume: «Serenada» cor bărbătesc, cuvintele de G. Baronzi, dedicat dlui dr. Dimitriu Florescu, prețul 30 cr.; «Bobocel și inele» cor bărbătesc, text poporal, dedicație dlui dr. George Dobrin, prețul 35 cr.; «Moțul la drum», cor bărbătesc cu solo, text poporal, dedicație dlui dr. Ștefan Petrovici, prețul 35 cr.; «Taci bărbate», cor micst cu soli, text poporal, dedicat dlui Vasiliu Jurca jun., prețul 35 cr. Recomandăm cu totă plăcerea aceste compozițiuni atențiunii corurilor nōstre vocale. Ele se află de vëndare la autorul in Lugos.

BISERICĂ și ȘCOLĂ.

Știri bisericești și școlare. *Congresul național-bisericesc din Sibiu* al bisericei gr. or. române, care trebuia, conform Statutului Organic, să se întrunească la 1/13 octombrie, nu s'a putut, din cauza că n'a sosit concesiunea prea innaltă. — *Elevii școlei comerciale din Brașov*, cl. II și III, in numer de 60, insoțiți de profesorii Sacaciu, Panțu și Vlaicu, au făcut de curēnd o excursiune la Azuga in România, unde sub conducerea dlui șef-contabil Babeș au vizitat grandioasa fabrică a firmei Rhein et. C. Apoi s'au oprit și la Sinaia și Būsteni. — *DI Aug. Laurian* a fost numit secretar general al ministeriului instruciunii publice din România.

Societăți de ale tinerimei. *Societatea de lectură «Alexi Șincari»* a teologilor din Gherla s'a constituit pe an. școl. 1894/5 in următorul mod: Conducătorul societății: dl dr. Al. Ghetie, profesor de teologie; președinte: Danilă Aluaș cl. IV; v.-președinte: Dionisiu Vaida cl. IV; notarul corespondențelor: Teodor Brehariu cl. III; notarul ședințelor: Elie Gordo cl. II; cassar: Alimpiu Coste cl. III; bibliotecar: Aug. Mândruț cl. III; archivar: Victor Vașvari cl. II; controlor: Ieronim Groze cl. II. — *Societatea de lectură «Ioan Popasu»* a studenților români din Brașov s'a constituit luni, in 26 sept. v., in modul următor: Președinte: dl profesor B. Boiu; vice-președinte: Sextil Pușcariu stud. clasa VIII gimn.; secretar: Mariu Sturdza stud. de cl. VIII gimn.; vice-secretar: George Măciucă stud. de cl. III com.; cassar: Adrian Cristea stud. de cl. III com.; bibliotecar: Ioan Șorțan stud. de cl. VII gimn.; vice-bibliotecar: George Băluț stud. de cl. II com.; controlori: Ioan Stinghe stud. cl. III com., Victor Ghircoias stud. de cl. VII gimn.; Pompiliu Burz stud. de cl. II com. Membrii in comisia literară: Sextil Pușcariu stud. de cl. VIII gimn., Ioan Scurtu stud. de cl. VIII gimn., Vasile Baboe stud. de cl. III com., Aurel Bogdan stud. de cl. VII gimn., Cornel Simu stud. de cl. II comercială. — *Societatea «Petru Maior»* a junimei academice din Budapesta in ședința sa generală ținută la 14 octombrie n. s'a constituit in următorul mod: Președinte: Atanasiu Gava st. med.; vicepreședinte: Adrian Nedelco st. in drepturi; secretar: Nicolae Mănoiu st. in drepturi; cassar: Ioan Cifrea st.

in drepturi; controlor: Simion David st. in med.; notari: Victor Branișce st. in litere și Tit. Mălai st. in drepturi; bibliotecari: Dumitru Lupan st. in filos. și Radu Cupariu st. filos.; econom: A. Breban st. in drepturi; comisiunea literară: I. Chendi st. filos., R. Cupariu st. filos., A. Nedelco st. in drepturi, T. Corna st. in drepturi, Aurel Ciato st. filos., Valeriu Moldovan st. in drepturi, Victor Branișce st. in lit.

Institutul de fete Ioan Oteteleşanu, fundat de dl Ioan Kalinderu, conform dispozițiunilor testamentare ale fericitilor Ioan și Elena Oteteleşanu, trecut asupra Academiei Române prin actul autentic din 19 aprilie 1894 și pus sub Inalta protecțiune a Majestății Sale regelui Carol, s'a deschis in ziua de joi, 6/18 octombrie a. c., la orele 2 d. a., la moșia Măgurele, din județul Ilfov, plasa Sabaru

Adunări învățătorești. Reuniunea învățătorilor români gr. c. din comitatul Sibîiului va ținē adunarea sa generală la 7 novembre n. in comuna Vestem, sub presiul dlui Romul Simu, secretar gen. dl D. P. Decei. Invătătorii Valeriu Florian, George Danilă, Gl. Coman, Tr. Șandru vor ceti lucrări de ale lor; iar învățătorii Nic. Doican și I. Popescu vor ținē prelegeri practice. — *La Gherla* in 5 și 6 novembre n. se va intruni adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. c. din giurul Gherlei, sub presiul canonicului Ioan Papiu, secretar profesorul Ilariu Boroș. — *La Deș* in 16/28 și 17/29 octombrie se va ținē adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Deșului, sub presiul protopresbiterului Teodor Herman. — *La Boița* de lângă Sibiu la 1/13 și 2/14 octombrie s'a ținut adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Sibîiului. Cu asta ocaziune s'a constituit astfel: președinte dr. D. Popovici-Barcian, vicepreședinte dr. Petru Span, secretar I. Al. Galea, secretar II. Candid Popa, controlor G. Bobeș și bibliotecar G. Stănăsă. — *La Banloc* la 19/31 octombrie se va ținē adunarea generală a despărțământului Ciacova, aparținător reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului, sub presiul dlui Aurel Dragan.

C E N O U ?

Hymen. *DI George Bogdan*, neguțător in Oravița, duminică la 2/14 octombrie s'a cununat cu dșora Ecaterina Balea, fiica dlui Dumitru Balea, neguțător in Moldova-nouă. — *DI Nicolae Russu*, învățător in Zam, la 15/27 septembrie s'a logodit cu dșora Eugenia Vesalon, in Ilteu, comitatul Arad. — *DI Ștefan Argăseld* s'a cununat duminică, 2/14 octombrie, cu dșora Maria, M. Petru in Doboli-de-jos.

Știri personale. *Generalul Galgóczy*, numit dīlele trecute definitiv comandant al corpului XII de armată din intrēga Transilvania, cu sediul in Sibiu, acordându-i-se și titlul de consilier intim, s'a dus marți la Sinaia, pentru a se presintă regelui Carol. — *Ducesa de Coburg*, mama principesei Maria, a sosit la Sinaia, unde va petrece cinci-șese săptămāni. — *DI Duiliu Zamfirescu*, cunoscutul novelist și colaborator al foii nōstre, actualminte secretar de legațiune cl. I la Brusela, este transferat in aceeaș calitate la legațiunea română din Roma. — *DI dr. Gavrilă Cosma* a făcut dīlele trecute censură de avocat in Budapesta și in curēnd își va deschide cancelaria advocațională in Beinș. — *DI Simeon Popelia*, controlor la perceptoratul de dare din Gyergyo-

Sân-Miclăuș a fost numit percepător de dare la percepătorul din Năsăud.

Reuniunea femeilor române din Blaș va ține adunarea sa generală de toamnă la 16/28 octombrie, sub presiunea dnei Rosa Muntean, secretar al Aurel P. Bota. Cu asta ocaziune se va ceti raportul general al comitetului, se va statorî bugetul anului viitor și se va întregi comitetul.

Aniversarea nașcerii prințului Carol. La 3/15 octombrie s'a implinit anul dela nașcerea prințului Carol. Din incidentul acesta s'a dat la Castelul Peleş un dejun, la care au asistat prințul Ferdinand, ducele și ducesa de Saxe-Meiningen, toți miniștrii, casa militară a regelui și persoanele din suită. La desert prințul Carol a fost prezentat miniștrilor. Dna Greceanu, damă de onoare a prințesei Maria, l'a așezat pe un scaun, alături de măsă, lângă regele și, după obiceiul românesc, o turtă enormă a fost ruptă pe capul regal al copilului. Apoi asistenții au bătut șampanie în sănătatea tinerului prinț și pentru prosperitatea familiei regale și a României. Prințul Carol și-a muiat buzele într'un pahar de șampanie pe care regina i l'a oferit. Un mare număr de felicitări au fost adresate din toate unghiurile țării regelui și reginei și principilor moștenitori.

Femeile române din Brașov au trimis dlui V. A. Urechia o frumoasă adresă de mulțumită pentru apărarea cauzei române. Sânt subscrise damele: Acsente Eufrosina, Baiulescu Elena, Baiulescu dr. Maria, Baiulescu B. Maria, Bărbucianu Maria, Bârseanu Catinca, Bidu Otilia, Birea Irina, Bologa Lucia, Bogdan Elena, Branșce Maria, Burduloiu Maria, Cristu Maria, Ciurcu Zoe, Chichionban G. Reveca, Damian Zoe, Diamandi Manole Maria, Dima Zoe, Dușoiu Agnes, Dușoiu Maria, Eremia Maria, Florian Ana, Goldiș Viola, Glodari Filotea, Ilasievici Policsenia, Lemenyi Iuliana, Moldovan Hermina, Moldovan Elena, Mocan Elena, Mureșian Elena, Muntean Maria, Nastasi L. Maria, Nicolau Carolina, Navrea Elvira, Orghidan Elena, Panțu C. Ana, Petric Zoe, Pop Vilma, Pop Ludovica, Pop Polina, Pop Hareti, Popovici A. Elena, Popovici Susana, Popovici N. Maria, Popovici Catinca, Popea Maria, Prișcu Elena, Petrescu Ana, Pușcariu Catinca, Rădulescu Ecaterina, Săbădeanu I. Elena, Săcăreanu Maria, Seniuce I. Sofia, Sfetea Elena, Spudercă Sofia, Stinghe St. Maria, Voina Elena, Ūveges V. Melania, Zănescu A. Maria, Vlaicu A. Virginia, Zănescu Eugenia.

Domnișorele române din Brașov au trimis dlui V. A. Urechia o adresă de mulțumită semnată de următoarele: Elena Stănescu, Otilia A. Popovici, Elena Sfetea, Maria St. Stinghe, Maria Stinghe, Maria Zănescu, Marieta Ilasievici, Loulou Nastasi, Augusta Glodariu, Maria Popea, Agapia Nicolau, Elena N. Orghidan, Victoria Branște, Agnes Nastasi, Maria Sorescu, Elvira Diamandi Manole, Maria Bogdan, Maria Bărbuceanu, Zoe Damian, Ana Arion, Elvira Bidu, Mariana Tulia Stănescu, Maria Steriu.

Di Urechia către femeile și fetele române. Președintele Ligei Culturale, ilustrul nostru bărbat de litere și academician, dl V. A. Urechia a adresat femeilor și fetelor române, care l'au salutată pentru energia cu care a apărât cauza națională, o scrisoare de cel mai ardent patriotism, care se încheie cu următoarele cuvinte: «Nu pot totuș nega, de ce incurajare și bucurie au fost pentru mine neașteptatele adrese, venind mai cu seamă dela femeile și fetele române de peste munți. Glasul cald și dulce românesc al Vostru, domnelor și fetitelor române, m'a mișcat adânc și mi-a indoit puterile, mi-a dat convin-

gerea, că triumful nu este departe, că el este asigurat, căci cum dice Francesul: «ce que femme veut, dieu le veut!» Voiți Voi, oi femeilor și fetelor române, salvarea națiunii, și ea va fi!»

Bucurie la Castelul Peleş. După încheierea numerului trecut ne-e venit șcirea, că principesa Maria a României a dat naștere unei princese, în Castelul Peleş, joi la 11 octombrie n., la orele 11 și 10 minute dimineața. Din momentul când s'a aflat la București acest eveniment, orașul s'a împodobit serbătorește. Consiliul de miniștri a telegrafiat fericitului părinte, asemenea și primarul capitalei. Apoi din toate părțile au sosit la Castelul Peleş depeșe de felicitare. Mitropolitul-primat a adresat principilor moștenitori următoarea telegramă: «Clerul bisericii române ortodoxe, prin mine smeritul roga pe A. Tot Puternicul Creator ca să reverse cu imbelșugare harul seu asupra Dinastiei române și mica principesă să trăiească mulți ani cu auguștii sei părinți. Ghenadie, mitropolitul-primat». Principele moștenitor a răspuns mitropolitului-primat în terminii următori: «Adânc mișcați de urările așa de căldurose ce ne aduceți cu privilegiul nașcerii fiicei noastre, principesa și eu ve mulțumesc atât Înalt Prea Sfinției Văstre, cât și întregului cler din adâncul inimei noastre, rugând să unescă rugăciunile lor pentru fericirea tinerei române. Ferdinand.»

Regele Serbiei în Budapeșta. Tinerul rege Alexandru al Serbiei a pornit să facă o vizită pe la curțile străine. În călătoria sa întâiu s'a oprit în Budapeșta, unde a sosit în duminica trecută și a fost primit de Maj. Sa împăratul și regele Francisc Iosif, cu care a descins în castelul din Buda. Regele Alexandru a vizitat opera, museul, insula Margareta și alte rarități ale capitalei Ungariei; s'a dus pe o di și la Gödöllő, unde s'a prezentat împărătesei-regine Elisabeta, a luat parte la o vânătoare și întors la Budapeșta, a treia di a pornit la Berlin.

Proces de presă. *Voia Poporului* din Sibiu iarăș a avut proces de presă, acesta s'a pertractat în 4/16 l. c. la tribunalul cu jurați din Cluș. Neputându-se afla autorul articolului incriminat «Străinătatea pentru noi», redactorul răspunător George Moldovan a fost condamnat la închisoare de doue luni, iar din cauțiunea foii s'a detras 300 fl.

Liga culturală română, prin comitetul ei, în frunte cu președintele dl V. A. Urechia, a publicat un manifest în mai multe limbi, prin care se răspunde la vorbirea contelui Kálnoky, ținută în delegațiune, unde s'a ocupat de ceștiunea română și de curentul național de peste Carpați.

Un lec al difteritei. Diarele anunță cu mare bucurie că un învățat, Behring, a descoperit un lec în contra infricoșatei bóle, difteritus. Noul medicament se numeșce «serum» și medicii din toate părțile au început a se servi de el, făcând diferite esperimente. Dacă rezultatul va fi favorabil, descoperirea acesta are să formeze o epocă binecuvântată în șciința medicală.

Socotela pipărată. Se șcie că tribunalul cu jurați din Cluș a condamnat pe acușatii din procesul Memorandului și la publicarea sentinței tribunalului în 13 diare și anume 3 române, 8 maghiare și 2 germane. Iată acum socotela ce diarele au prezentat pentru publicațiunea făcută: Tribuna n'a cerut nimic, nici Gazeta Transilvaniei; Dreptatea 1 cr., Hermanstädter Zeitung 25 fl., Kolozsvár 150 fl., Ellenzék 150 fl., Erdélyi Híradó 150 fl., Pesti Napló 150 fl., Pester Lloyd 150 fl., Nemzet 165 fl., Pești Hírlap 300 fl. 30 cr., Magyar Hírlap 300 fl., Budapești Hírlap 600 fl.; total 2140 fl.

31 cr. Acésta sumă trebuie achitată în termen de 8 zile dela înmănuarea hotărârii; contrar se va pune sechestrul pe averea condamnaților.

Necrolog. *Ioan Florian*, președinte la tribunalul regesc din Odorheiu-secuiesc, cel din urmă președinte român de tribunal, a încetat din viață, după îndelungate și grele suferințe, la 12 octombrie n. în Odorheiu-secuiesc, în etate de 66 ani. Reposatul, un năseudean, care a lucrat mult pentru năseudenii, s'a bucurat de stimă generală și morțea lui este o pierdere națională. Remășițele-i pământești s'au înmormântat la 2/14 octombrie în Sibiu.

OGLINDA LUMEI.

Verdi la Paris. Celebrul compozitor italian Verdi a petrecut săptămâna din urmă la Paris, unde a asistat la reprezentarea operii sale «Otelo». Cu asta ocaziune i s'au făcut mari ovațiuni. După primul act, dl Casimir Perier, președintele republicii, a invitat pe Verdi în loja sa și i-a conferit insigniile de mare cruce al «Legiunii de onoare», adresându-se către artist cu următoarele cuvinte: «Numele d-tale este iscălită de ministrul de externe; dar fii sigur, maestre, că toți francezii vor iscăli-o». Dl Casimir Perier a condus apoi pe compozitor, împodobit cu noua decorațiune, la marginea logei și l'a presintat publicului, care a aplaudat timp de mai multe minute. Celebrul compozitor, mișcat de onorurile ce i s'au făcut, a renunțat la tantiema sa dela primele 15 reprezentațiuni, în folosul săracilor din Paris. Darul se urcă la aproape lei 25 000. Afară de acésta Verdi a mai dăruit 1000 fr. pentru personalul tehnic și coral și 5000 fr. pentru casa de pensiuni a artiștilor. — Dl Crispi, ministru de externe al Italiei, a trimis din Roma, lui Ricordi, editorul lui Verdi la Paris, următoarea telegramă: «Sunt mândru că un nume italianesc a fost foarte onorat în marea și simpatica capitală. Acésta este un augur al afecțiunii frățesci al ambelor popoare vecine. Binecuvintez arta care ne-a oferit acésta ocaziune. Glorie lui Verdi, care prin armoniile sale a deschis calea înțelegerii inimelor!»

Doctorul țarului. Doctorii au fost întotdeauna îndrăzneți, dar următoarea întâmplare e, par că din pozești. Se știe că țarul e bolnav. Guvernatorul din Moscova primește ordinul ca să trimită pe Sacharjin, care se află la clinică și el i-a spus, ca să plece în capitală cu trenul expres, care pornia din Moscova peste vre-o câteva ciasuri. — Cu trenul expres — strigă doctorul — se vede, d-le, că nu știi ce vorbești! Impăratul Rusiei e bolnav și trebuie să comandați un tren special, care să plece cel mult peste o jumătate de ciasă! Sacharjin ajunge în Petersburg, se duce la palatul de iernă, unde îl primește un aghiotant, care-i spune că i s'a pregătit o odaie, unde poate să-și schimbe toaleta. Sacharjin răspunde: — Să-mi schimb toaleta? Unde-ți stă capul! M. Sa e bolnav, m'a chemat aici și prin urmare n'o să pue preț pe toaleta mea. Du-me direct la împăratul! Țarul stătea în pat; toate ferestrele odăii sale erau închise și perdelele trase jos. Țarevna ședea pe un fotoliu lângă pat. Intr'un colț se aflau 3 luminări. Sacharjin intră, salută părechea imperială și, fără să dică o vorbă celorlalți doctori, strigă: — Ce aer e aici! O să ve imbolnăviți de ciumă. Să se ridice re-

pede perdelele și să se deschidă ferestrele! Fără să se ocupe o clipă măcar de împărțesa, doctorul începuse să examineze pe bolnav. Țarevna se ridicase în picioare. Sacharjin se puse la locul ei pe fotoliu, își puse capul în palme și rămase astfel fără să dică o vorbă. Ceialți doctori începuseră ca să-și dea cu cotele și să șoptescă. Sacharjin le spuse să stea liniștiți și apoi începuse din nou să stea pe gânduri. În urmă se întorce spre doctori și le dișe: — Pregătiți totul pentru ca să lăsăm țarului sânge dintr'o vênă! Țarevna: — Dar, d-le profesor, nu-i posibil să se renunțe la mijlocul acesta neobicinuit? Sacharjin: — Decă așa știi că acésta nu-i de lipsă, n'aș fi ordonat-o». Țarevna: — Trebuie numai decă să i se lase sânge? Sacharjin: — Majestate, ie! răspunderea decă vom întârzi? Eu unul nu. Am ales mijlocul acesta fiind că e absolută nevoie de el. După ce s'a luat țarului sânge, Sacharjin a diș celorlalți doctori: — Acum trebuie somn. M. Sa are nevoie de odihnă! Doctorul a fost dus în odaia sa; el a diș inșe că trebuie să plece numai decă la Moscova. A fost întrebat ce onorar dorește și el a răspuns: — Nu vreau bani! I s'a dat o decorațiune și doctorul a primit-o fără să se arate entusiasm. Înainte de a pleca, a chemat pe doctorii împăratului, le-a pus ce greșeli au făcut, le-a esplicat cum să ingrigesca de țar și a terminat cu cuvintele: — Așă, acum știți ce aveți de făcut. După aceea a plecat la Moscova. S'a fi fost Alesandru III sănătos, ce mai lecție ar mai fi primit Sacharjin!

Calindarul săptămânei.

Dominica a 20-a după Rosalii. Ev, 3 dela Luca, c. 7, gl. 1, a inv. 7.

Diua săpt.	Calindarul vechiu	Căliind. nou	Sórele
Duminică	9 Apost. Iacov	21 Ursula	6 29 5 59
Luni	10 Mart. Eulampie	22 Cordula	6 31 5 57
Marti	11 † Apost. Filip	23 Severin	6 33 5 56
Mercuri	12 MM. Prob. și Tar.	24 Salome	6 34 5 54
Joi	13 MM. Carp. și Papii.	25 Crispin	5 36 5 53
Vineri	14 † Cuv. Paraschiva	26 Arthur	6 37 5 51
Sămbătă	15 Mart. Lucian	27 Sibina	6 38 5 49

Avis abonanților.

Treiluniul iuliu-septembrie s'a încheiat cu nr. 39. Rugăm pe toți aceia, ale căror abonamente au expirat, să binevoescă a le înnoi de timpuriu, căci abonamentele sunt a se plăti înainte.

Cu asta ocaziune ne adresăm și către aceia cari n'au plătit nici pentru trecut, să-și facă datoria. Dela toți oamenii corecți putem să pretindem atăta, că decă primesc fôia, să și respundă abonamentul ei; căci a o primi și ceti regulat, dar a nu plăti, de sigur nu este lucru cinstit.

Cei ce țin să aibă fôia noastră, răspundă costul regulat înainte, căci este mai ușor să dea unul câte 5—10 fl., decă să plătim noi pentru toți deodată sute de florini; iar cei ce nu vor să fie considerați ca abonanți, să ne inapoieze numărul acesta ca să-i ștergem din registrele noastre.

Proprietar, redactor răspundător și editor: IOSIF VULCAN.

CU TIPARIUL LUI IOSIF LÂNG ORADEA-MARE.